

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Calidade do Solo		Código	610500009
Titulación				
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Física e Ciencias da Terra			
Coordinación	Taboada Castro, María Teresa		Correo electrónico	teresa.taboada@udc.es
Profesorado	Taboada Castro, María Teresa		Correo electrónico	teresa.taboada@udc.es
Web				
Descrición xeral	Coñecer os indicadores de calidade do solo co fin de identificar solos contaminados e degradados e os procesos de recuperación			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Coñecer o comportamento do solo fronte as accións antropoxénicas.			AM1 BM2 CM1
Saber aplicar técnicas de análises de solos para resolver problemas de campo.			AM3 BM3 CM2
Resolver problemas relacionados coa contaminación e recuperación de solos			AM6 BM4 CM6
Capacidade de análise, avaliación, organización e planificación do uso do solo.			AM10 BM6 CM7
Evaluar a propagación da contaminación en solos e augas subterráneas.			AM15 BM8 CM9
Coñecer o protocolo de investigación de solos contaminados.			AM19

Contidos	
Temas	Subtemas

Temario teoría 1.- Composición do solo. Fracción mineral e orgánica: reactividade e interaccións. Textura, estrutura e propiedades relacionadas. Intercambio catiónico e reacción do solo. Microorganismos. 2.- Funcións do solo. Poder de autodepuración. 3.- Calidade do solo. Indicadores de calidade. Evaluación de riscos. 4.- Contaminación puntual e difusa. Degradación e rexeneración da estrutura do solo. Erosión hídrica e contaminación difusa. 5.- Impacto dos metais sobre o funcionamento do solo. Ciclo dos elementos traza no solo. 6.- Contaminantes orgánicos e inorgánicos de orixe agrícola, urbano e industrial. Retención e mobilidade de contaminantes no solo. Persistencia. Evaluación e previsión de riscos de contaminación 7.- Investigación e tratamento de solos contaminados. Esquema de actuación. Recuperación. Control ambiental. 8.- Métodos de saneamento e descontaminación de solos. Métodos mecánicos, químicos e biolóxicos. 9.- Fitorremediación de solos. Perspectivas e aplicacións. 10.- O solo como recurso non renovable. Avaliación ambiental do terreo. Estratexias fronte a contaminación de solos. Lexislación sobre solos contaminados. 11.-Introducción as augas subterráneas. Fontes de contaminación. Comportamiento e mobilidade dos contaminantes na zona saturada.	O fio conductor de estes temas e a relación entre as funcións do solo e os indicadores da calidade.
Prácticas - Mostreo de solos, descripción e observación de solos degradados - Determinación de indicadores de calidade do solo - Estudo de solos contaminados - Solos e contaminación da auga por erosión hídrica	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Prácticas de laboratorio	A3 A15 B6 C9	3	7.5	10.5
Sesión maxistral	A1 A3 A6 A10 A15 A19 B2 B6 B8	9	27	36
Estudo de casos	A1 A3 A15 B3 B4 B8 C2 C7	1	8	9
Presentación oral	A3 A15 A19 B2 B6 C1 C6	2	9	11
Proba obxectiva	A1 A3 A15 B2	1	0	1
Saídas de campo	A1 A3 A15 B6	4	2	6

Atención personalizada		1.5	0	1.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Análise de solos enfocados a avaliar indicadores da calidade do solo.
Sesión maxistral	Sesións presentadas polo profesor sobre os temas centrais da materia nas que se incentivará a participación do alumnado.
Estudo de casos	Discusión e resolución en común de casos prácticos que impliquen a aplicación de coñecementos teóricos.
Presentación oral	Traballos individuais ou en grupos que terá que expoñer o alumnado.
Proba obxectiva	Proba de tipo test e preguntas cortas de toda a materia.
Saídas de campo	Realizarase unha saída o campo co fin de observar solos e procesos de degradación de solos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	A atención personalizada levarase a cabo na aula mediante titorías concertadas cos alumnos, polo que implica unha participación obrigatoria para o alumnado. Dedicarase a orientación e apoio do alumnado en calquera das actividades programadas na materia. A forma e o momento no que se desenvolverán indicarse en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia. En caso de alumnos/as con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, arbitraránse as medidas oportunas para que poidan acadar as competencias previstas na materia. Tales medidas acordaranse entre o profesorado e o alumnado en función dos casos que se presenten.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Saídas de campo	A1 A3 A15 B6	Valorarase o interese e participación dos alumnos durante a saída de campo.	10
Proba obxectiva	A1 A3 A15 B2	Proba tipo test e preguntas cortas dos contidos tratados na materia.	50
Presentación oral	A3 A15 A19 B2 B6 C1 C6	Valoración da calidade do traballo e da precisión na exposición, así como da capacidade de defensa dos argumentos plantexados.	20
Prácticas de laboratorio	A3 A15 B6 C9	Avaliación continua	10
Estudo de casos	A1 A3 A15 B3 B4 B8 C2 C7	Discusión e posta en común de casos prácticos e exercicios propostos polo profesor.	10

Observacións avaliación
Para superar a materia e necesario acadar un 5 sobre 10 como calificación global. Primeira oportunidade: a nota final será a suma das puntuacións acadadas en cada unha das actividades (prácticas de laboratorio, casos de estudio, presentación oral, saídas de campo, proba obxectiva). Considerarase non presentado aquel alumnado que realice todas as actividades excepto a proba obxectiva. Segunda oportunidade: a nota final obterase a partir dunha proba obxectiva que englobará os contidos tratados na materia. A puntuación máxima de esa proba será de 10. Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Evaluarase mediante unha proba obxectiva que englobará os contidos tratados na materia. A puntuación máxima de esta proba será de 10. A concesión de matrícula de honra outorgarase os alumnos que acaden tal cualificación na primeira oportunidade. Fraude e plaxio trataránse conforme a normativa vixente.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Cheng, H. H. (Ed). 1990. Pesticides in the soil environmental processes, impacts and moedlling, Soil. Sci. Soc. Am. Inc. Madison. USA.- Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible. 2006. Guía metodolóxica e técnica para a investigación da calidade dos solos de Galicia. Santiago de Compostela.- Doran et al. 1994. Defining soil quality criteria for a sustainable environment. Soil. Sci. Soc. Am. Publication n 35. Madison. USA.- Essington, M. E. 2021. Soil and water chemistry. An integrative approach. Second edition. CRC Press. USA.- Girard, M.C., Walter, C., Rémy, J.C., Berthelin, J., Morel, J.L. 2011. Sols et environment. 2e edition. Dunod. Paris.- Kabata-Pendias, A. 2011. Trace Elements in Soils and Plants. Fourth ed. CRC Press. USA.- Lal, R. 2002. Encyclopedia of Soil Science. Marcel Dekker.- Porta, J., López-Acevedo, M., Poco, R. M. 2019. Edafología. Uso y Protección de Suelos. 4ª edición. Mundi-Prensa.- Resolución del Parlamento Europeo, de 28 de abril de 2021, sobre la protección del suelo (2021/2548(RSP).- Wiley, Neil. Phytoremediation: Methods and Reviews. 2007. Methods in Biotechnology Humana Press.
Bibliografía complementaria	Barceló, J & Poschenrieder, Ch. Phytoremediation: principles and perspectivas. 2003. Contributions to Science 2: 333-344Pilon-Smits, E. & Pilo, M. Phytoremediation of metals using transgenic plants. 2002. Crit. Rev. Plant Sci. 21: 439-456

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías